

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 29. juni 2007
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2007-792-0381
Dok.: TTM40394

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 328, som Folketingets Retsudvalg (Alm. del) har stillet til justitsministeren den 29. maj 2007.

Lene Espersen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 328 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes redegøre for reglerne om partsstatus for voldtægts- og voldsofre i retssager i Norge, Sverige, Finland og eventuelt andre lande, som vi normalt sammenligner os med.”

Svar:

1. Straffesager anses i Norge som et anliggende mellem staten og den tiltalte. Den forurettede har derfor som udgangspunkt ikke partsstatus i straffesagen, men alene status som vidne.

Forurettede har dog i særlige tilfælde mulighed for at opnå partsstatus, herunder ved at tilslutte sig den offentlige forfølgning.

Tilslutning til den offentlige forfølgning kan ske, hvis der i en sag, der som hovedregel er undergivet privat påtale, er sket offentlig påtale, fordi almene hensyn kræver det. Den forurettede kan også tilslutte sig en offentlig påtale i en sag, der oprindeligt var rejst som en privat straffesag, men som det offentlige har overtaget.

Efter norsk lovgivning kan der ske privat påtale i sager, som ikke påtales af det offentlige eller kun påtales, hvis der foreligger almene hensyn. Privat påtale kan ligeledes ske, hvis påtalemyndigheden har besluttet ikke at påtale et forhold eller har frafaldet en påbegyndt påtale, medmindre der f.eks. er tale om et tiltalefrafald. Sker der privat påtale fra forurettedes side, er forurettede part under sagen.

Det norske Justitsdepartement har oplyst, at reglerne om private straffesager sjældent anvendes i praksis, og at man i forbindelse med en revision af reglerne om ærekrænkelser vil overveje, om de skal ophæves.

2. Hovedreglen i svensk ret er, at den strafbare handling er underlagt offentlig påtale. Det er derfor anklagemyndigheden, som i de fleste tilfælde har den primære påtaleret. Imidlertid giver de svenske regler den forurettede en subsidær påtaleret og dermed mulighed for på egen hånd at forfølge strafbare handlinger. Betingelsen for, at ofret kan påtale sagen, er, at ofret har anmeldt forholdet, og at anklagemyndigheden har besluttet, at der ikke skal rejses tiltale.

Som udgangspunkt er den forurettede ikke part i en straffesag, men den forurettede kan opnå partsstatus ved at tilslutte sig den offentlige forfølgning eller ved at benytte den nævnte subsidiære påtaleret. I øvrigt betragtes den forurettede i visse henseender som part, f.eks. i forbindelse med afhøring, hvor ofret ikke kan afhøres som vidne, men i stedet som part med den virkning, at ofret ikke har pligt til at udtale sig, samt at en eventuel forklaring ikke finder sted under strafansvar.

Efter lovgivningen i Sverige har den forurettede en generel adgang til at tilslutte sig den offentlige påtale. Det gælder, uanset hvilken straffelovsovertrædelse der er tale om. Når den forurettede har tilsluttet sig straffekravet, er den pågældende tillagt de samme rettigheder og pligter som påtalemyndigheden.

3. Strafbare handlinger er efter finsk ret som hovedregel underlagt offentlig påtale. Den forurettede har dog en subsidiær påtaleret, der indebærer, at den forurettede på egen hånd kan rejse sagen, hvis påtalemyndigheden vælger at henlægge sagen.

Den forurettede har endvidere en generel adgang til at tilslutte sig påtalen. Ved at tilslutte sig den offentlige forfølgning opnår den forurettede partsstatus på lige fod med påtalemyndigheden og den tiltalte.

4. Justitsministeriet er ikke i besiddelse af nærmere oplysninger om reglerne på dette område i andre lande end de nævnte.